

A close-up photograph of a young child with curly brown hair and bright blue eyes, smiling broadly. The child is being held by an adult whose tattooed arms are visible around them. The background is dark and out of focus.

Naar de jeugdhulp van morgen

Hoe we jeugdhulp transparant, toegankelijk,
proactief en geïntegreerd uitbouwen

Elk kind en elke jongere heeft **recht op een veilige en stabiele omgeving** om op te groeien. Wanneer dat recht onder druk komt te staan, moeten we er als samenleving voor zorgen dat de juiste hulp beschikbaar is.

Vandaag wil ik samen met de Vlaamse Regering een duidelijke stap vooruit zetten: ik maak werk van **een jeugdhulp die eenvoudiger, transparanter en meer op maat is**. Ik wil de energie en expertise in het werkveld maximaal ondersteunen, zodat hulpverleners zich kunnen focussen op hun opdracht: kinderen, jongeren en gezinnen versterken.

We bouwen met alle partners aan een systeem dat niet verzandt in structuren en wachtlijsten, maar dat écht werkt voor wie het nodig heeft. Dat vraagt moedige keuzes, maar ook **vertrouwen in de mensen** die elke dag het verschil maken.

Caroline Gennez

Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

1. SITUERING

De jeugdhulp in Vlaanderen en Brussel staat voor grote uitdagingen. Lange wachtlijsten, complexe procedures en personeelstekorten zorgen ervoor dat kinderen, jongeren en gezinnen soms te laat of onvoldoende geholpen worden. Tegelijk stijgt de nood: steeds meer jongeren kampen met psychische problemen of een kwetsbare thuissituatie.

Ondanks die moeilijke omstandigheden tonen duizenden hulpverleners elke dag hun enorme inzet en zijn er talloze goede praktijken die we verder moeten ondersteunen en versterken. Maar hulpverleners botsen nog te vaak op een systeem dat hen afremt in plaats van ondersteunt. Dat vraagt een fundamentele hervorming. De basis voor deze hervorming staat helder omschreven in het regeerakkoord en de beleidsnota welzijn. De Vlaamse Regering keurde op 17 oktober 2025 de conceptnota 'Transparant, toegankelijk, proactief en geïntegreerd: de jeugdhulp van morgen' goed dat het kader en een noodzakelijke concretisering bevat voor de integrale uitvoering van de fundamentele hervorming zoals die in het regeerakkoord werd aangekondigd. Dit plan zet de krijtlijnen uit voor een jeugdhulp die transparant, proactief, toegankelijk en geïntegreerd is. Het vertrekt vanuit de noden van kinderen, jongeren en hun omgeving en plaatst hun welzijn en veiligheid centraal.

We maken de jeugdhulp sneller en flexibeler, en werken meer geïntegreerd door onder meer:

- overbodige structuren weg te nemen
- de instroom te hertekenen
- processen te vereenvoudigen
- capaciteit beter te benutten

Zo wordt de juiste hulp geboden, op het juiste moment, aan wie ze nodig heeft. Daarnaast investeren we in de kwaliteit en performantie van onze jeugdhulpvoorzieningen en willen we hen verder ondersteunen met vernieuwde erkennings- en financieringskaders de ruimte geven om beter in te spelen op de noden van kinderen en jongeren.

De kracht van dit plan ligt in de brede betrokkenheid van jongeren, ouders, koepels, cliëntvertegenwoordigers, magistratuur, beleidsmedewerkers, en andere belangrijke partners. Zij leverden, elk vanuit hun perspectief, expertise en praktijkervaring aan. Hun inzichten hielpen om doelstellingen scherp te stellen en om te zetten naar concrete acties. Drie principes vormen de rode draad doorheen alle hervormingen, investeringen en concretisering: een betere detectie en informatiedeling, een versterkte focus op eigenaarschap en coördinatie en de uitbouw van de nodige capaciteit en ondersteuning.

De ambitie is duidelijk: elk kind, elke jongere en jongvolwassene moet zich veilig en ondersteund voelen. Waar je ook opgroeit in Vlaanderen, iedereen moet kansen krijgen om zich te ontwikkelen in een samenleving die niemand achterlaat.

2. ACHT AFGELIJNDE WERVEN: (VROEGER) INGRIJPEN, HERVORMEN EN INVESTEREN

We evolueren van een systeem dat vooral reageert op crisissen naar een jeugdhulp die problemen zo veel mogelijk voorkomt en tijdig ingrijpt waar nodig. Die ambitieuze opzet vraagt:

- toegankelijke en laagdrempelige ondersteuning
- een sterke samenwerking tussen basiszorg en gespecialiseerde hulp
- een gerichte aanpak van wachtlijsten

Complexe situaties vragen maatwerk en continuïteit, zodat geen enkel kind of jongere uit de boot valt.

Het plan is opgebouwd rond acht werven. Elke werf heeft een eigen focus, maar is tegelijk onlosmakelijk verbonden met de andere werven. Samen delen ze een rode draad: een toekomstgerichte jeugdhulp die beter aansluit bij de noden van kinderen, jongeren en hun omgeving.

Voor elke werf zijn concrete acties én een duidelijke timing uitgewerkt, in overleg met het werkveld en andere betrokkenen. Die timing is stapsgewijs opgebouwd: in een eerste fase bereiden we de nodige hervormingen voor, het zwaartepunt van het uitbreidingsbeleid volgt in de tweede fase. Die gefaseerde aanpak houdt rekening met juridische randvoorwaarden én het budgettaire groeipad, waardoor de bijkomende middelen pas volledig inzetbaar zijn aan het einde van deze regeerperiode.

Hieronder zijn de 8 verschillende werven opgesomd:

- Werf 1: preventief jeugdhulpbeleid
- Werf 2: gezinsgerichte jeugdhulp
- Werf 3: verontrusting en kindermishandeling
- Werf 4: crisisjeugdhulp
- Werf 5: complexe jeugdhulptrajecten
- Werf 6: jeugddelinquentie
- Werf 7: organisatorische hervormingen
- Werf 8: samenwerking met onderwijs

3. CONCRETISERING

WERF 1: PREVENTIEF JEUGDHULPBELEID

We voeren een krachtig preventiebeleid dat het welzijn van kinderen en jongeren bevordert door vroegtijdig in te spelen op hun behoeften. Dit zorgt ervoor dat ontwikkelings- en welzijnsproblemen tijdig worden gesignaleerd en aangepakt.

We stimuleren de samenwerking met partners in de basiszorg en in andere essentiële levensdomeinen, zoals onderwijs, welzijn, vrije tijd, huisvesting en werk, om de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren te vergroten.

Door proactief in te zetten op veerkracht en tijdige ondersteuning willen we escalatie van problemen voorkomen en een gezonde, veilige omgeving creëren waarin kinderen en jongeren zich optimaal kunnen ontwikkelen, zelfs wanneer er al sprake is van een (ernstige) problematiek.

Wat willen we verwezenlijken:

- Elk gezin kan terecht in een **Huis van het Kind** in de eigen buurt.
- Er is een sluitend en kwaliteitsvol **erkenningskader** voor de Huizen van het Kind, gekoppeld aan recurrente financiering.
- In elke eerstelijnszone is een **OverKop-huis** voor jongeren, met een stevig erkennings- en subsidiëringskader.
- Er is een **nauwere samenwerking met de universele dienstverlening**, zoals onderwijs, vrije tijd, wonen en werk.
- Het **vroegdiagnostische aanbod** is uitgebreid en beter toegankelijk.
- De **signaleringsfunctie** bij professionals die dicht bij kinderen en jongeren staan is versterkt.
- Er is een **gecoördineerde preventiestrategie** die lokale besturen en partners actief betreft.

1.a. Bijsturing Huizen van het Kind

Regeerakkoord | We trekken de nodige lessen uit de evaluatie van de Huizen van het Kind, sturen bij en rollen de best practices uit.

Elk gezin moet in of via de Huizen van het Kind gebruik kunnen maken van een basisaanbod en van daaruit, indien nodig, snel en efficiënt toegang krijgen tot aanvullende zorg. De Huizen van het Kind bieden binnen een referentieregio op verschillende locaties ook een fysiek onthaal aan. Wanneer iemand een opvoedings- of hulpvraag heeft over een kind binnen diens context kan er aangeklopt worden bij de Huizen van het Kind

Met het oog op taalontwikkeling, hebben de Huizen van het Kind specifieke aandacht voor kinderen en ouders van wie Nederlands de thuistaal niet is.	KWARTAAL 4 2025
We doen een oproep voor uitbreiding met het oog op de doorontwikkeling van de Huizen van het Kind en opdat elk gezin van een basisaanbod gebruik kan maken en indien nodig toegang heeft tot aanvullende zorg.	KWARTAAL 3 2026

1.b. Regelgevende verankering en uitbreiding OverKop-huizen

Regeerakkoord | De OverKop-huizen breiden we verder uit over heel Vlaanderen en streven naar minstens 1 OverKop-huis in elke eerstelijnszone, dat zich laagdrempelig opstelt om jongeren met een hulpvraag te lokaliseren en ondersteunen. We integreren zo veel mogelijk het hulpverleningsaanbod voor jongeren – waaronder het aanbod van de jongerenadviescentra (JAC's) – in de OverKop-huizen met als doel het voor de jongeren eenvoudiger, duidelijker gestroomlijnder en efficiënter te maken.

We breiden de OverKop-huizen uit zodat elke jongere in Vlaanderen terecht kan in een OverKop-huis zo dicht mogelijk bij de eigen woonplaats. De OverKop-huizen nemen in die zin een gelijkaardige functie op als de Huizen van het Kind, maar specifiek gericht op jongeren die zelf hun vraag kunnen stellen. We blijven waken over de kwaliteitsvolle werking door met bestaande OverKop-huizen een stevig kwaliteitsbeleid uit te werken en een regelgevend kader vorm te geven.

We ontwikkelen samen met de sector een duidelijk werkingskader dat de OverKop-netwerken/-huizen zal ondersteunen om hun unieke positie en functie als laagdrempelige ontmoetingsplek voor jongeren en jongvolwassenen met een psychische kwetsbaarheid waar te maken.	KWARTAAL 4 2025
In elke eerstelijnszone is er minstens één OverKop-huis.	KWARTAAL 4 2026

1.c. Uitbreiding (vroeg)diagnostisch aanbod

Regeerakkoord | We maken werk van een tijdige en snelle diagnosestelling van neurobiologische ontwikkelings- en mentale stoornissen bij de daarvoor gespecialiseerde centra.

We breiden de capaciteit van het diagnostisch aanbod uit, afhankelijk van evaluatie van de resultaten van de lopende proefprojecten.	KWARTAAL 4 2025
De pilootprojecten vroegdiagnostiek lopen af op 1 september 2026. We brengen de bereikte doelstellingen, governance en werkzame processen en valkuilen in kaart en evalueren deze. Op basis van deze evaluatie verankeren we waar mogelijk de goede praktijkvoorbeelden in Vlaanderen en Brussel.	KWARTAAL 4 2026

WERF 2: GEZINSGERICHTE JEUGDHULP

Wij zorgen ervoor dat elk kind en elke jongere in de jeugdhulp opgroeit in een omgeving die is afgestemd op hun ontwikkelingsbehoeften en hulpvragen. Elk gezin krijgt de passende ondersteuning die aansluit bij hun specifieke situatie. De jeugdhulp biedt een eenvoudig landschap met een breed scala aan ondersteuningsmogelijkheden die snel inzetbaar zijn wanneer de basisdiensten niet voldoende zijn. Hulpverleningstrajecten worden op maat gemaakt, dicht bij de gezinnen en waar nodig in samenwerking met andere sectoren, zodat kinderen, jongeren en hun omgeving de juiste hulp op het juiste moment krijgen.

Wat willen we verwezenlijken:

- Gezinnen vinden sneller en eenvoudiger de weg naar laagdrempelige hulp in hun buurt. Het **jeugdhulplandschap is meer overzichtelijk en minder versnipperd**.
- **Contextgerichte begeleiding en residentiële jeugdhulp zijn versterkt** en beter op elkaar afgestemd, zodat kinderen zoveel mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven.
- **Pleegzorg is sterker uitgebouwd en beter gestroomlijnd**, waardoor meer kinderen en jongeren terechtkunnen in een stabiel gezinsklimaat.
- **Gezinshuizen zijn uitgebreid en beter ondersteund**, zodat meer jongeren een warme en veilige plek vinden.
- **Jongeren die de residentiële jeugdhulp verlaten, komen niet langer zonder dak te staan**: er is een duurzaam perspectief voor huisvesting.

2.a. We organiseren 'Netwerken Laagdrempelige Hulp' met concrete opdrachten en taakstelling

Regerakkoord | Er moet een duidelijke kentering komen in het aanbodtekort binnen de jeugdhulp. Daarom voorzien we in een groeipad waarmee we de wachttijden verminderen en de toegang tot hulp verzekeren.

Continuïteit tijdens én na het hulpverleningstraject is belangrijk. Er worden maximale inspanningen gedaan om jongeren in de jeugdhulp van trajectbegeleiding te voorzien.

Opdat kinderen, jongeren en gezinnen snel en vraag gestuurd de juiste ondersteuning krijgen, zo dicht mogelijk bij hun leefomgeving, versterken en verduurzamen we het geïntegreerd en intersectoraal werken. Hierdoor kunnen we tijdig inspelen op hun noden en hen toegankelijke en afgestemde hulp bieden op maat. Daarom voorzien we een breed toegankelijk aanbod van hulpverlening, waarbij een doorgedreven samenwerking gerealiseerd wordt tussen eerstelijns hulpverlening, actoren preventieve gezinsondersteuning, 1G1P en ambulante hulpverlening.

We versterken waar mogelijk de projectmatige opdrachten (ondersteuning onderwijsinternaten en flexibele hulp na crisis) en werken verder aan uitbreiding binnen de beschikbare middelen.	KWARTAAL 4 2025
We passen de opdrachten en verantwoordelijkheden van alle betrokken actoren aan opdat ze duidelijk, complementair en gestroomlijnd zijn.	KWARTAAL 1 2027
We zorgen voor maximale continuïteit door gezinnen niet los te laten en te blijven ondersteunen ook als een gezin wacht op meer intensieve hulpverlening.	KWARTAAL 1 2027
We integreren de werking van de samenwerkingsverbanden '1 Gezin, 1 Plan' (1G1P) in de netwerken laagdrempelige hulp en stroomlijnen waar nodig. Ze verbinden diensten uit basis-, aanvullende en gespecialiseerde zorg opdat er op maat van elke jongere en elk gezin snel kan worden bijgeschakeld en escalatie vermeden. We garanderen een goede informatiedeling.	Doorlopend KWARTAAL 1 2026 – KWARTAAL 2 2029

2.b. Versterking aanbod gezinsverblijf

Regeerakkoord | We bouwen verder op de al bestaande initiatieven rond de gezamenlijke opvang ouder-kind.

Kinderen en jongeren groeien zoveel mogelijk thuis en maximaal in hun vertrouwde (ruime) context op. Ouders zijn de eerste zorgfiguren voor hun kind en moeten maximaal ondersteund worden in hun ouderrol, indien nodig geflankeerd door informele en professionele zorgfiguren.

We finaliseren het reeds lopende traject met het werkveld met als focus het in kaart brengen van het aanbod en de diversiteit binnen gezinsverblijf en het uitwerken van een inhoudelijk, juridisch en financieel kader rond gezinsverblijf, zonder hierbij de residentiële capaciteit te verminderen.	KWARTAAL 2 2026
We versterken de residentiële hulpverlening volgens nieuwe programmatie om tot regionale evenwichten te komen. We lanceren een meerjarige oproep voor de uitbreiding van het aanbod gezinsverblijf over meerdere jaren in functie van de beschikbare middelen.	KWARTAAL 2 2026

2.c. Versterking pleegzorg

Regeerakkoord | We stroomlijnen de huidige werking van de provinciale pleegzorgdiensten met het oog op een kwaliteitsvolle Vlaamse pleegzorgwerking.

We bekijken, gelet op de stijgende complexiteit van de zorgvragen en de tendens naar een langere verblijfsduur in pleegzorg, of een (intensieve) contextbegeleiding van het (pleeg)gezin mogelijk is

Pleegzorg en kleinschalige gezinshuizen moeten altijd de overweging zijn bij uithuisplaatsing boven residentiële zorg in een jeugdhulpvoorziening.

We zetten, via een plan, in op nog meer pleeggezinnen, werken hiervoor drempels weg – zeker voor de allerjongsten – en maken werk van de verdere uitrol van gezinshuizen.

Als de situatie in het gezin het niet toelaat dat kinderen en jongeren thuis blijven wonen, streven we ernaar dat kinderen en jongeren kunnen opgroeien in een context die zo dicht mogelijk aansluit bij die van een gezin. We hanteren hierbij de volgende principes en uitgangspunten: (1) Pleegzorg is de eerste te overwegen optie bij uithuisplaatsing, (2) alle jonge kinderen die uit huis geplaatst moeten worden, kunnen bij voorkeur in een gezinscontext terecht (pleegzorg-gezinshuis), (3) indien pleegzorg niet mogelijk is, wordt verblijf in een leefgroep zo huiselijk mogelijk ingericht.

In overleg met de sector stroomlijnen we de pleegzorgdiensten. In functie van de betere ondersteuning van pleegouders en pleegkinderen wordt de contextbegeleiding versterkt en bieden we ook specifieke aandacht voor pleegkinderen met bijzondere noden.	Start KWARTAAL 4 2025
--	--------------------------

Implementatie van een CrisisApp die een snelle en efficiënte matching faciliteert van kinderen in crisissituaties aan een pleeggezin	KWARTAAL 1 2026
We stimuleren jeugdhulpvoorzieningen om voor kinderen en jongeren die omwille van een complexe gedragsproblematiek niet terecht kunnen in hun thuissituatie, een pleeggezin of in een gezinshuis en genoodzaakt zijn om langdurig in een leefgroep te verblijven, naast een aangepaste leefgroep een gezinsplek te bieden in een "partners-in-parenting"-gezin dat bijkomend ondersteund wordt door de voorziening. We bieden op basis van de evaluatie van de afgelopen periode aan opgestarte P&P-jeugdhulpvoorzieningen erkenning voor en subsidiëring van de bijkomende inspanningen in P&P-trajecten.	KWARTAAL 2 2027

2.d. Versterking en uitbreiding van gezinshuizen

Regeerakkoord Pleegzorg en kleinschalige gezinshuizen moeten altijd de overweging zijn bij uithuisplaatsing boven residentiële zorg in een jeugdhulpvoorziening. We zetten, via een plan, in op nog meer pleeggezinnen, werken hiervoor drempels weg – zeker voor de allerjongsten – en maken werk van de verdere uitrol van gezinshuizen. In de residentiële jeugdhulp moet voldoende capaciteit en omkadering voorzien zijn, ook voor kinderen onder de 12 jaar, zodat er steeds een passende plaats beschikbaar is.	
We lanceren een oproep ter uitbreiding gezinshuizen binnen de beschikbare kredieten, voor diegenen die snel kunnen opstarten en operationeel zijn.	KWARTAAL 4 2025
We analyseren drempels in de opstart van gezinshuizen en zoeken naar oplossingen waar nodig. We onderzoeken de versterking van het statuut van de gezinsouder en de werkvorm zodat we later in de legislatuur een impactvolle uitbreidingsbeleid rond gezinshuizen kunnen voeren.	KWARTAAL 2 2026
We versterken de residentiële hulpverlening in gezinshuizen en verblijven volgens nieuwe programmatie om tot regionale evenwichten te komen. We voorzien, na de analyse van drempels en zoektocht naar oplossingen, een meerjarentraject in functie van de beschikbare kredieten voor de verdere uitbreiding van de gezinshuizen.	KWARTAAL 2 2027

2.e. Versterking en optimalisering contextgerichte begeleiding en residentiële jeugdhulp

Regeerakkoord | We aarzelen niet om jongeren uit huis te plaatsen wanneer dat nodig is om hun alle kansen te geven. We investeren in extra capaciteit in de residentiële jeugdhulpverlening op de meest kostenefficiënte en kwaliteitsvolle manier. De Vlaamse Regering neemt de exclusiecriteria in de residentiële jeugdhulp onder de loep en werkt die zo veel mogelijk weg.

In de residentiële jeugdhulp moet voldoende capaciteit en omkadering voorzien zijn, ook voor kinderen onder de 12 jaar, zodat er steeds een passende plaats beschikbaar is..

We moeten ouders sterker kunnen responsabiliseren. Daarom voorzien we meer mogelijkheden voor jeugdrechters tegenover ouders, met onder meer, duidelijke trajectverwachtingen en veiligheidsplannen. We bouwen verder op de bestaande initiatieven rond gezamenlijke opvang ouder-kind.

We versterken de leefgroep-werkingen met bijzondere aandacht voor leefgroep-grootte en voorkomen van exclusiecriteria.	KWARTAAL 3 2026
We passen de regelgeving en erkenningsvoorwaarden aan alsook de financiering zodat die aanzet tot meer performantie. Matching blijft de basis voor opname maar in de financiering willen we een optimale aanwending van de plaatsen stimuleren.	KWARTAAL 1 2027
We zorgen voor een bredere zorgstrategische oefening en een bijhorend aangepast kader voor zorgstrategische planning per regio om het divers jeugdhulppalet af te stemmen op de noden in die specifieke regio.	KWARTAAL 1 2027
We versterken de residentiële hulpverlening in volgens nieuwe programmatie om tot regionale evenwichten te komen. We lanceren 1 oproep voor uitbreiding over meerdere jaren in functie van de beschikbare middelen.	KWARTAAL 2 2027
In 2026 trekken we de modules 5/7 naar 7/7 van de recente OVBJ en OBC op. Deze 5/7 modules ontstonden vanuit een financiële oefening bij een inkanteling, maar zorgen voor een ongelijkheid in het aanbieden van kwalitatieve zorg op maat en extra druk in de brede sector. Het is nodig dat ook deze voorzieningen naar een volwaardig flexibel aanbod kunnen evolueren om zorgcontinuïteit voor de gezinnen te kunnen waarborgen. Hierover wordt ook met VAPH overlegd.	Volledige uitrol in KWARTAAL 3 2027

2.f. Versterking van ondersteuning van jongvolwassenen

Regeerakkoord | We optimaliseren de rondetafels die nu georganiseerd worden in aanloop naar het verlaten van de jeugdhulp door jongeren die 18 jaar worden met het oog op aansluitende hulpverlening en ondersteuning. Jongvolwassenen die tot 25 jaar in de jeugdhulp verblijven, kunnen beroep blijven doen op een hulpverleningsaanbod.

We voorzien daarvoor eveneens de nodige begeleiding. Jongvolwassenen die dreigen dak- en thuisloos te worden, moeten op tijd gedetecteerd en ondersteund worden.

We streven naar hoogwaardige, integrale en geïntegreerde ondersteuning en hulpverlening voor jongvolwassenen tussen 16 en 25 jaar, zowel binnen Opgroeien als in samenwerking met onze

intersectorale partners. Daarbij richten we ons op duurzame huisvesting, een stabiel inkomen en zinvolle dagbesteding.

We streven ernaar dat elke jongere die de residentiële jeugdhulp verlaat via een jaarlijks contingent aan woonsttoewijzingen een dak boven het hoofd heeft. Opgroeien en Wonen spelen hier een belangrijke rol in.	KWARTAAL 4 2026
We sporen dak- en thuisloosheid bij jongvolwassenen sector overstijgend en vroegtijdig op en pakken het aan. Hierbij bouwen we voort op bestaande initiatieven. In de uitvoering enten we dit op bestaande regionale realiteit. We evalueren de werking van de intensieve en intersectorale begeleidingsteams voor jongvolwassenen in (dreigende) dak- en thuisloosheid en versterken ze op basis van die evaluatie. We ondersteunen en versterken de A Way Home Coalities en verbinden ze met de andere netwerken.	KWARTAAL 4 2026

2.g. We optimaliseren het huidige Brusselse jeugdhulpaanbod in spreiding, kwaliteit en organisatorische randvoorwaarden

Regeerakkoord | De Vlaamse Gemeenschap beschouwt 30% van de Brusselse bevolking als haar doelgroep en ze stelt voorop om minstens 5% van de totale Vlaamse gemeenschapsuitgaven te besteden aan het Vlaamse gemeenschapsbeleid in en voor Brussel.

We optimaliseren het huidige jeugdhulpaanbod in Brussel, zowel in spreiding, kwaliteit als in organisatorische randvoorwaarden. Waar nodig worden blinde vlekken weggewerkt door verschuiving van middelen of uitbreiding binnen een specifiek nog te bepalen kader.	KWARTAAL 2 2026
Brussel is een moeilijke context, we werken belemmeringen weg die een uitbreiding van de Vlaamse jeugdhulp tegenhouden.	KWARTAAL 1 2027
We werken aan capaciteitsuitbreiding, binnen de beschikbare kredieten, en komen met een voorstel dat rekening houdt met de Brusselnorm.	KWARTAAL 2 2027

WERF 3: VERONTRUSTING EN KINDERMISHANDELING

We streven naar een omgeving waarin kinderen en jongeren zich veilig en geborgen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. We investeren in veiligheid en welzijn om een stevige basis te leggen voor gezonde groei en ontwikkeling.

We richten ons op alle fasen van verontrusting: van sensibilisering en preventie, tot (vroeg)detectie, signalering, behandeling, bescherming, kennisontwikkeling en -deling, monitoring, met inbegrip van het vermoeden van verontrusting. Dit stelt ons in staat om effectief in te spelen op de noden van gezinnen en maatschappij om daadkrachtig te handelen wanneer nodig. Elke situatie van verontrusting moet de nodige aandacht krijgen.

Wat willen we verwezenlijken:

- Er is **één duidelijk aanspreekpunt bij verontrusting**: de ondersteuningscentra jeugdzorg (OCJ) nemen als gemandateerde voorziening de regierol op zodat zij vanuit een duidelijk overheidsmandaat kunnen tussenkomen bij situaties van onveiligheid.
- We positioneren de **vertrouwenscentra kindermishandeling** zodat gezinnen sneller en gerichter geholpen worden.
- Professionelen beschikken over een **uniforme meldcode voor intrafamiliaal geweld en kindermishandeling**. Dat maakt sneller en consistentere handelen mogelijk.
- Bij **complexe scheidingen** is een gecoördineerde aanpak beschikbaar, die gezinnen houvast biedt en de impact op kinderen beperkt.
- Gezinnen die te maken krijgen met verontrusting krijgen **sneller de juiste ondersteuning**, zonder lange doorlooptijden of onduidelijkheid.
- Ook **het ongeboren kind en aanstaande ouders vallen onder de jeugdhulp**, met specifieke aandacht voor precare zwangerschappen.

3.a. Uitbreiding toepassingsgebied jeugdhulp naar het ongeboren kind en de aanstaande ouders

Regeerakkoord | Een goede start is voor elk kind cruciaal. Dat begint al voor de geboorte. Daarom breiden we het toepassingsgebied van de jeugdhulp uit naar het ongeboren kind en de aanstaande ouders, zodat er al voor de geboorte, waar mogelijk binnen de vrijwilligheid, een traject kan worden aangegaan.

Als er gevaar is voor het kind moet ondertoezichtstelling van het ongeboren kind (of zwangere vrouw) via gerechtelijke weg kunnen worden toegepast. Dit als vorm van aanklappende gezinshulpverlening om het ongeboren kind en baby's te beschermen en ouders te helpen. We willen pasgeborenen in gevaar dan ook zo snel mogelijk in veiligheid brengen door snelle en gepaste hulpverlening te voorzien aan zwangere vrouwen met een middelenverslaving, thuisbegeleiding door de jeugdhulp en waar nodig een sneller uithuisplaatsing mogelijk te maken. Pasgeborenen in gevaar brengen we op de radar van de bevoegde diensten en hulpverleners.

We verankeren de uitbreiding van de het toepassingsgebied jeugdhulp naar het ongeboren kind en de aanstaande moeders door een snelle opstart van het legistieke proces.	Vanaf KWARTAAL 4 2025
We brengen het huidige voorzieningenaanbod voor kwetsbare (aanstaande) moeders in kaart en detecteren waar versterking en innovatie nodig zijn. Dit omvat het aanbod binnen voorzieningenbeleid én het volwassenaanbod gericht op (aanstaande) ouders, om zo een brede en samenhangende ondersteuning te kunnen bieden. In functie van de regionale noden zoeken we naar samenwerking en versterken we het aanbod.	KWARTAAL 2 2026

3.b. Evolueren naar één gemandateerde voorziening

Regeerakkoord | We evolueren naar 1 gemandateerde voorziening die het aanspreekpunt vormt bij verontrusting en waken over de vlotte doorstroom van dossiers. De gemandateerde voorziening werkt volgens een uniform en wetenschappelijk gevalideerd protocol.

Wanneer een kind in een gezin zich in een verontrustende opvoedingssituatie bevindt, dienen alle minderjarigen uit dat gezin opgevolgd te worden, tenzij kan vastgesteld worden dat de hulpnood zich enkel voordoet bij de aangemelde jongere.

De effecten van vrijwillige hulpverlening op de feitelijke leefsituatie van de jongere worden sneller nagegaan en gelden als belangrijkste toetssteen om de hulpverlening aan te scherpen wanneer de situatie niet op korte termijn verbetert, ongeacht de bereidheid van het gezin om in vrijwilligheid verder te werken.

Aan de hand van een participatief traject met de vertrouwenscentra kindermishandeling wordt de impact op het OCJ en de vertrouwenscentra kindermishandeling bekeken, geven we de nieuwe positionering van de vertrouwenscentra kindermishandeling binnen het hulpverleningslandschap verder vorm en maken we goede samenwerkingsafspraken. Dit zowel wat betreft procesflows alsook expertise-uitwisseling op casusniveau én casusoverstijgend. Daarbij voorzien we ook specifieke aandacht	KWARTAAL 3 2026
---	-----------------

voor de ontwikkeling van een verscherpte definitie van vrijwillige, aanklappende en gedwongen hulpverlening dat zowel gezinnen als professionals helpt om niet verloren te lopen in het systeem.	
We herdefiniëren de opdracht van het OCJ zodat er met de voortgang van verbetering in de verontrustende situatie en het welzijn van ieder kind dat deel uit maakt van gezin van rekening wordt gehouden in de inschattingen die gemaakt worden.	Vanaf KWARTAAL 3 2026
Door een gefaseerde invulling van de personele randvoorwaarden om het OCJ als enige gemandateerde voorziening te laten functioneren houden we de caseload onder controle.	Vanaf KWARTAAL 4 2026

3.c. Ontwikkeling meldcode kindermishandeling

Regeerakkoord | Naar analogie met de Nederlandse 'Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling' werken we, in samenwerking met de Vlaamse minister van Justitie, een leidraad uit voor professionals om efficiënter te kunnen omgaan met het beroepsgeheim en de GDPR op cruciale momenten.

De hulp- en meldcode wordt ontwikkeld op basis van de bouwstenen zoals opgenomen in het kaderdecreet integriteit en in overleg met de relevante partners zoals de Veilige Huizen en de VK's. Deze code geldt voor alle professionelen (en vrijwilligers) die rechtstreeks of onrechtstreeks in contact staan met kinderen en jongeren bij de uitoefening van hun opdracht en betreft alle (mogelijke) situaties van geweld, verwaarlozing of misbruik tegen kinderen en jongeren met (een risico op) schade bij deze kinderen en jongeren, inclusief ongeboren kinderen in de prenatale periode van een zwangerschap. Dit gaat zowel over acute als chronische onveiligheid. De Vlaamse hulp- en meldcode kindermishandeling bestaat uit een systeem van richtlijnen en afspraken. De kern vormt een dynamisch handelingskader dat gebruikt kan worden bij (een vermoeden van) kindermishandeling).	KWARTAAL 3 2026
We verankeren de hulp- en meldcode kindermishandeling en zorgen voor een gepaste handhaving.	KWARTAAL 4 2026
De meldcode kindermishandeling wordt breed gecommuniceerd en geïmplementeerd zodat hulpverleners over duidelijke richtlijnen beschikken en het handelingskader structureel verankerd wordt in de praktijk.	KWARTAAL 1 2027

3.d. Ontwikkeling en implementatie van een gecoördineerde aanpak voor complexe scheidingen

Regeerakkoord | Een hoog-conflictueuze scheiding van ouders kan een grote impact hebben op het welzijn van kinderen en kan zelfs uitmonden in (psychologische) kindermishandeling. We responsabiliseren ouders over de gevolgen voor kinderen en zetten sterker in op de preventie van escalerend conflict bij scheiding, onder meer door een toegankelijk aanbod aan multidisciplinaire bemiddeling binnen bijvoorbeeld de veilige huizen. We streven naar voldoende capaciteit in de neutrale bezoekenruimten en onderzoeken hoe in het belang van het kind een betere informatie-uitwisseling met onder meer de jeugdrechtsbanken kan georganiseerd worden.

We zetten in op informatiedeling en casusoverleg in het kader van complexe scheidingen. We brengen de rollen en expertise van alle betrokken partijen in kaart en versterken de samenwerking tussen justitiële en welzijnsactoren, met bijzondere aandacht voor informatie-uitwisseling en casusoverleg. We zetten in op het verbreden van kennis over scheiding als een normaal, maar ingrijpend veranderingsproces, zowel bij hulpverleners als in de bredere samenleving.	KWARTAAL 2 2026
We maken een samenwerkingsprotocol tussen actoren uit welzijn, onderwijs, gezondheidszorg en justitie, gericht op een gecoördineerde en multidisciplinaire aanpak.	KWARTAAL 3 2026
We maken een regelgevend kader als houvast voor de hulpverleners. Hierbij zorgen we voor onderbouwde beleids- en praktijkrichtlijnen.	KWARTAAL 3 2026
We positioneren ons duidelijk ten aanzien van het belang van het kind en zorgen dat kinderen voldoende stem krijgen in interventies en beslissingen, ook als ze niet expliciet spreken. We versterken het aanbod waar nodig, op basis van de hiaten in de hulpverlening.	KWARTAAL 2 2027

3.e. Stroomlijnen en concretiseren van de opdrachten van de vertrouwenscentra kindermishandeling

Regeerakkoord | We evolueren naar 1 gemandateerde voorziening die het aanspreekpunt vormt bij verontrusting.

Het VECK en de VK's werken samen rond hun gemeenschappelijke opdrachten en staan in voor een kwaliteitsvolle aanpak van kindermishandeling in Vlaanderen. Om deze samenwerking verder te versterken en één uniforme gezondheids- en welzijnsgerichte aanpak van kindermishandeling (specifiek vanuit de kindpositie) in Vlaanderen en Brussel, te realiseren, is het van belang om stil te staan bij de organisatiestructuur van deze centra en na te gaan welke organisatie het best inspeelt op de uitdagingen van vandaag en morgen. We zorgen voor een duidelijke opdrachtomschrijving en positionering van de vertrouwenscentra kindermishandeling op basis van hun expertise.	KWARTAAL 2 2026
--	------------------------

3.f. Versterking van mogelijkheden door middel van een gevalideerd kader voor casusoverleg tussen relevante instanties

Regeerakkoord | Om te garanderen dat kinderen in onveilige situaties snel geholpen worden, passen we het gedeelde beroepsgeheim consequent toe. We versterken het casusoverleg tussen hulpverleners, onderwijs, politie- en justitiediensten en verankeren dat decretaal. We leggen daarbij de nadruk op die informatie die een hulpverlener net wél kan of moet delen. We ontwikkelen een gecentraliseerd systeem dat informatiedeling tussen aller partners die een kind een in een verontrustende situatie begeleiden makkelijker maakt.

Na de impactanalyse in 2025 kwamen we tot 3 kernopdrachten die mogelijks een verschillend traject en andere inbedding zullen krijgen binnen Opgroeien: • Gedeeld beroepsgeheim consequent toepassen; • Versterken casusoverleg tussen hulpverleners, onderwijs, justitie, politie, ...; • Gecentraliseerd systeem van gegevensdeling tussen voornoemde partners. We implementeren het bestaande juridisch afgetoetst kader rond het gedeelde beroepsgeheim, dat de mogelijkheden én de grenzen ervan duidelijk afbakt.	KWARTAAL 2 2026
In 2028 kunnen de nodige stappen gezet worden tot wettelijke verankering van wat er in de voorgaande jaren concreet is afgesproken. Het blijft niet bij het louter juridisch verankeren van casusoverleg verontrusting. We zetten vanaf 2026 stappen om tot deze verankering en implementatie te komen in 2028.	Vanaf KWARTAAL 2 2026

WERF 4: CRISISJEUGDHULP

In crisissituaties schakelen we snel jeugdhulp in, zodat we direct kunnen ingrijpen en escalatie kunnen voorkomen. Door krachtgericht te werken met het gezin en hun netwerk, willen we de acute stress in het gezin verlichten en de situatie stabiliseren.

We stellen samen met het gezin een plan op om de crisis aan te pakken en toekomstige crisissen te voorkomen. Hierbij zorgen we voor een goede samenwerking met alle reeds betrokken actoren en voegen, indien nodig, nieuwe actoren uit de basiszorg en aanvullende zorg toe om de continuïteit van het hulpverleningstraject te waarborgen. Een verscherpte definitie van vrijwillige, aanklappende en gedwongen hulpverlening dat zowel gezinnen als professionals helpt om niet verloren te lopen in het systeem.

Wat willen we verwezenlijken:

- In crisissituaties is er **onmiddellijk jeugdhulp beschikbaar**: gezinnen hoeven niet langer te wachten.
- **Crisisplaatsen worden effectief voor crisishulp voorbehouden**, waardoor acute situaties snel en adequaat opgevangen worden.
- Er is een **duidelijk plan voor elk gezin dat een crisis doormaakt**, met aandacht voor het voorkomen van nieuwe crisissen.
- De **samenwerking tussen betrokken hulpverleners** verloopt vlotter en gezinnen ervaren meer continuïteit in de ondersteuning.
- **Extra organisaties of professionals** uit de basiszorg en gespecialiseerde hulp worden sneller en flexibeler ingeschakeld wanneer dat nodig is.

ACTIES

4.a. We versterken de crisisjeugdhulp

Regeerakkoord | Wanneer de ontwikkeling van een kind bedreigd wordt of verstoord is, moeten we veel vroeger ingrijpen. Elke aanmelding bij een gemandateerde voorziening leidt in principe tot een dossieropening. Het belang van het kind moet altijd centraal staan. In verontrustende situaties en bij acuut gevaar voor het kind moet er dan ook onmiddellijk worden ingegrepen.

We zorgen voor een stabiel financieel kader.	
We zetten de basisopdracht van de crisishulpverlening terug centraal en daarvoor behouden we exclusieve crisiscapaciteit die enkel kan gebruikt worden voor onverwachte acute situaties en niet in geval van moeilijk lopende hulpverleningssituaties.	KWARTAAL 1 2026
We analyseren de crisishulpverlening aan jongvolwassenen en bouwen samen met de sector een visie op.	KWARTAAL 1 2026
We maken afspraken met betrekking tot de verbinding tussen de nieuwe crisishulpverlening en verslavingszorg, crisisnetwerken, GGZ, ziekenhuizen en VAPH.	KWARTAAL 4 2026

WERF 5: COMPLEXE JEUGDHULPTRAJECTEN

Wij bieden jeugdhulp die continuïteit, flexibiliteit en maatwerk garandeert, zelfs in de meest complexe situaties. Bij complexe hulpvragen, waarbij meerdere factoren en actoren betrokken zijn, zorgen we voor een geïntegreerd en dynamisch zorgtraject, met ruimte voor bijsturing wanneer nodig.

Elk kind en elke jongere wordt als uniek individu benaderd en we zetten innovatieve en creatieve oplossingen in om hun specifieke behoeften te adresseren. We werken intensief samen met alle sectoren in het werkveld, zodat we een naadloze zorgaanpak kunnen bieden die volledig aansluit bij de complexiteit van de situatie, waardoor het recht op gepaste hulp maximaal wordt gewaarborgd.

We zorgen ervoor dat kinderen en jongeren in elke door de hulpverlener als complex ervaren situatie kunnen rekenen op een geïntegreerd traject waarin zich zo weinig mogelijk breuken voordoen.

Wat willen we verwezenlijken:

- Kinderen en jongeren met complexe hulpvragen krijgen een **naadloos traject**, waarin verschillende diensten en sectoren beter samenwerken.
- Er is **meer continuïteit**: jongeren vallen niet langer tussen de mazen van het net bij doorstroom of verandering van voorziening.
- **Maatwerk** is de standaard: elk traject wordt afgestemd op de unieke noden van het kind en het gezin.
- De **verantwoordelijkheid van jeugdhulpaanbieders** is duidelijker vastgelegd, waardoor gezinnen meer zekerheid en houvast ervaren.
- Samenwerking met geestelijke gezondheidszorg en andere partners is versterkt, waardoor er sneller gespecialiseerde ondersteuning beschikbaar is.
- We zetten in op **high care, high risk** voor jongeren met verregaande complexe problematieken.

5.a. We bouwen de bestaande hulpprogramma's geblokkeerde ontwikkelingstrajecten verder uit, met inbegrip van stroomlijning, financiering en toeleiding

Regeerakkoord | Voor een bepaalde groep kinderen en jongeren is er een combinatie nodig tussen expertise in psychiatrische problematieken, contextproblematieken en handicaps. Het gaat dan over kinderen en jongeren met een dubbeldiagnose, met ernstige meervoudige beperkingen, ernstige gedragsproblemen ... We zorgen daarom voor meer gespecialiseerde afdelingen of voorzieningen om te voldoen aan de noden van jongeren met een multiproblematiek of een dubbeldiagnose.

Ouders van kinderen met een complexe problematiek worden beter ondersteund via versterkte begeleiding en opvoedingsondersteuning.

We evalueren de hulpprogramma's geblokkeerde ontwikkelingstrajecten en de financiering van veilig verblijf en GES+.	KWARTAAL 1 2027
We bouwen de bestaande hulpprogramma's geblokkeerde ontwikkelingstrajecten verder uit zodat zij hun opdrachten ten volle kunnen waarmaken in een structureel beleidskader en met een duidelijke positionering in het geheel van de aanvullende zorg vanuit de ervaringen en evaluatie van de werking.	Operationeel tegen KWARTAAL 3 2027

5.b. We heroriënteren de time-outwerking vanuit de gemeenschapsinstellingen naar de jeugdhulp

Regeerakkoord | We schrappen de de time-outplaatsen voor jongeren in verontrustende situaties die momenteel nog in de gemeenschapsinstellingen bestaan, via een overgangstraject. In samenwerking met de minister van Welzijn wordt dat volledig opgevangen binnen de jeugdhulp.

We vervangen de huidige time-outplaatsen in de gemeenschapsinstellingen geleidelijk door een gericht overgangstraject naar passende hulpverlening voor deze jongeren binnen de jeugdhulp. Het resultaat is dat het volledige time-outaanbod voor jongeren in verontrustende situaties structureel wordt georganiseerd binnen de jeugdhulp in overleg met de jeugdhulpsector.	Vanaf KWARTAAL 1 2026
Het private aanbod is – in samenwerking met elkaar - in staat om zelf voor de nodige time-out plaatsen te zorgen Het concept en de randvoorwaarden voor een alternatieve time-outvormen zijn uitgewerkt.	Uitgerold tegen KWARTAAL 1 2027

5.c. We evalueren de samenwerking, capaciteit en outreach van de GGZ

Regeerakkoord | Samen met de federale overheid willen we meer en langdurige plaatsen voorzien binnen de forensische kinderpsychiatrie, en het bestaande aanbod structureel verankeren en uitbreiden.

We evalueren de werking van outreachprogramma's en bekijken op basis daarvan welke mogelijkheden er zijn voor inhoudelijke versterking en uitbreiding.	KWARTAAL 4 2026
We gaan in overleg met onze federale collega's over en bekijken hoe we de capaciteit binnen de kinder- en jeugdpsychiatrie kunnen versterken.	

5.d. We bouwen een high care high risk-werking (HCHR) uit

Regeerakkoord | We maken werk van een high care, high risk-faciliteit voor minderjarige delinquenten met zware psychologische problemen.

We maken werk van een high care high risk-faciliteit voor minderjarigen met zware psychologische problemen, waarbij intensieve behandeling wordt gecombineerd met een hoog niveau van veiligheid, en dat op maat van de doelgroep, meisjes en jongens

Jongeren met zware psychologische problemen of een complexe problematiek waarvoor intensieve behandeling en beveiliging noodzakelijk zijn, komen vandaag vaak terecht in gemeenschapsinstellingen. Dit zorgt voor een onevenwicht tussen zorg en beveiliging en vraagt om een gespecialiseerd aanbod op maat. In samenwerking met de minister van Justitie werken we hiervoor een high care – high risk werking uit.

De afspraken over de gedeelde verantwoordelijkheden en financiering voor deze werking worden structureel verankerd in het samenwerkingsprotocol tussen Justitie en Welzijn.	KWARTAAL 4 2025
Om de acute noodsituatie aan te pakken waarbij minderjarige delinquenten en jongeren met zware psychologische problemen momenteel noodgedwongen terechtkomen in gemeenschapsinstellingen zonder aangepast zorgaanbod, zetten we in samenwerking tussen Justitie en Welzijn een HCHR-werking op binnen de infrastructuur van de GI's. Deze noodoplossing biedt een beveiligde behandelomgeving die toelaat de meest kwetsbare en risicovolle jongeren gepast op te vangen.	Uitgerold tegen KWARTAAL 3 2026
We bouwen een structurele HCHR-faciliteit uit buiten de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen. Parallel aan de noodoplossing wordt in samenwerking tussen Justitie en Welzijn een structurele HCHR-faciliteit uitgewerkt buiten de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen. Deze voorziening biedt een duurzaam en gespecialiseerd alternatief voor plaatsingen in gemeenschapsinstellingen.	Uitgerold tegen EIND 2028

5.e. We versterken veilige (gesloten) opvang voor VOS jongeren met ernstige psychische/gedragsproblemen

Regeerakkoord | Tenslotte investeren we in afzonderlijke kleinschalige opvangcapaciteit voor slachtoffers van tienerpooiers, dikwijls jonge meisjes, aangepast aan hun specifieke noden.

We maken werk van een high care high risk-faciliteit voor minderjarigen met zware psychologische problemen, waarbij intensieve behandeling wordt gecombineerd met een hoog niveau van veiligheid, en dat op maat van de doelgroep, meisjes en jongens

Jongeren, vaak meisjes, in verontrustende situaties met ernstige psychische of gedragsproblemen horen niet thuis in gemeenschapsinstellingen, die voorzien zijn voor jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd. Er is nood aan een aangepast, veilig en niet-gemengd opvangaanbod dat beter inspeelt op hun kwetsbaarheid en zorgbehoeften.

De afspraken rond de VOS-GI binnen de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen worden in het samenwerkingsprotocol tussen Justitie en Welzijn meegenomen, waarbij deze worden gepositioneerd binnen het beleidsdomein Welzijn.	KWARTAAL 4 2025
Als tussentijdse noodoplossing wordt er tijdelijk binnen de infrastructuur van de gemeenschapsinstellingen, in samenwerking met de minister van justitie, een gesloten VOS werking opgezet. Deze richt zich prioritair op VOS-meisjes (o.a. slachtoffers van tienerpooiers). Deze noodoplossing kan enkel gefaciliteerd worden binnen de gemeenschapsinstellingen wanneer er parallel sprake is van de uitfasering van twee time-out leefgroepen.	Uitgerold tegen KWARTAAL 3 2026
Op korte termijn wordt er binnen de jeugdhulp gewerkt aan een structurele versterking van het (gesloten) VOS-aanbod buiten de gemeenschapsinstellingen, zodat deze jongeren kunnen worden opgevangen in een aangepaste, veilige en niet-gemengde setting buiten de gemeenschapsinstellingen.	Uitgerold tegen KWARTAAL 1 2027

WERF 6: JEUGDDELINQUENTIE

Het uitvoeren van het regeerakkoord en het jeugddelinquentiedecreet is een prioriteit.

Wij voeren het decreet uit in een gedeelde bevoegdheid met de Vlaamse minister van Justitie conform de uitgangspunten van het decreet: constructief, herstelgericht, op maat en onderbouwd. We richten ons op recidivebeperking en welzijnsbevordering door in te spelen op de onderliggende risicofactoren en behoeften van jongeren en hun context.

Wat willen we verwezenlijken:

- Jongeren die een gemeenschapsinstelling verlaten, krijgen **toegang tot gepaste jeugdhulp** wanneer dat nodig is.
- De samenwerking tussen **jeugdhulp en justitie** is structureel versterkt, met duidelijke afspraken en doorlopende trajecten.
- Recidivecijfers dalen doordat de begeleiding beter inspeelt op de **oorzaken achter het gedrag**.
- Er is een sterkere **preventieve aanpak** voor jeugddelinquentie.
- Jongeren ervaren een traject dat niet stopt bij de deur van de instelling, maar hen stap voor stap leidt naar een **duurzaam toekomstperspectief**.

ACTIES

6.a. Overheveling bevoegdheid Jeugddelinquentie naar agentschap AJH

Regeerakkoord | De bescherming van de jongeren primeert. De doelstelling is en blijft herstel en re-integratie in de samenleving. In het kader van de aanpak van jeugddelinquentie hevelen we de gemeenschapsinstellingen en het Vlaams detentiecentrum, met inbegrip van het personeel en budget, integraal over naar de Vlaamse justitie.

We werken een samenwerkingsprotocol uit waarin we alle aspecten van de samenwerking tussen AJH en Opgroeien regelen.	KWARTAAL 4 2025
Om de druk op de GI te verminderen werken we aan concrete oplossingen met betrekking tot de instroom en doorstroom van minderjarigen die er niet thuishoren. We treden daarover ook in overleg met de magistratuur.	KWARTAAL 1 2026
Waar nodig wordt er voor de betrokken jongeren casusoverleg georganiseerd.	KWARTAAL 1 2026
Transitie GI, VDC, EM en HCA is gefinaliseerd op 1 januari 2026.	KWARTAAL 1 2026

WERF 7: ORGANISATORISCHE HERVORMINGEN

De jeugdhulp wordt zodanig georganiseerd dat zij geïntegreerd, op maat, flexibel toegankelijk, toekomstgericht en kwaliteitsvol kan inspelen op de zorgvragen en behoeften van kinderen, jongeren en gezinnen. Door drempels weg te nemen en de organisatie af te stemmen op inhoudelijke doelstellingen, waarborgen we de ontwikkeling, het welzijn en de veiligheid van kinderen en jongeren.

De hervormingen ondersteunen een jeugdhulp die beter aansluit bij de noden van de praktijk. We vereenvoudigen de toegang door het transparant maken van het beschikbare aanbod, het invoeren van een regionaal wachtbeheer met alleen wachtende kinderen en jongeren, en het ontwikkelen van nieuwe subsidie- en erkenningsbesluiten die bijdragen aan meer performante organisaties, terwijl de zekerheid voor de inrichters behouden blijft.

Wat willen we verwezenlijken:

- De toegang tot jeugdhulp is eenvoudiger: gezinnen en hulpverleners vinden sneller het juiste aanbod via een **helder en transparant systeem**.
- Er is een **regionaal wachtbeheer**, zodat enkel effectief wachtende kinderen en jongeren geregistreerd worden en de beschikbare capaciteit beter benut wordt.
- De **erkennings- en financieringskaders** zijn vernieuwd, waardoor voorzieningen meer ruimte hebben om in te spelen op noden en tegelijk zekerheid behouden.
- **Administratieve lasten** voor organisaties en hulpverleners zijn verminderd, waardoor er meer tijd vrijkomt voor directe zorg.
- **Gegevensdeling** tussen jeugdhulp en flankerende sectoren verloopt vlotter en veiliger, wat de samenwerking versterkt.
- Er is een **krachtig personeelsbeleid** uitgewerkt dat inzet op ondersteuning, loopbaanontwikkeling en werkbare jobs.

ACTIES

7.a. We herzien en optimaliseren het erkennings- en financieringskader en de modulering van het jeugdhulpaanbod

Regeerakkoord | We brengen de structuren en financiële stromen van de jeugdhulpsector in kaart om zicht te krijgen op het versnipperde jeugdhulpverleningslandschap.

We zorgen ervoor dat de regelgeving bijdraagt tot een transparant en efficiënt jeugdhulpsysteem dat kinderen, jongeren en gezinnen centraal zet en ook aanmelders en jeugdhulpaanbieders ondersteunt. We demoduleren verregaand, herformuleren inhoudelijke opdrachten, bouwen kwaliteitsbevorderende mechanismen in en verminderen zoveel mogelijk de administratieve lasten opdat middelen efficiënt kunnen worden ingezet. We doen dit alles in overleg met de sector.

KWARTAAL 1 2027

7.b. We stroomlijnen de informatie- en gegevensdeling binnen de jeugdhulp en met andere partners

Regeerakkoord | Om te garanderen dat kinderen in onveilige situaties snel geholpen worden, passen we het gedeelde beroepsgeheim consequent toe. We versterken het casusoverleg tussen hulpverleners, onderwijs, politie- en justitiediensten en verankeren dat decretaal. We leggen daarbij de nadruk op die informatie die een hulpverlener net wél kan of moet delen. We ontwikkelen een gecentraliseerd systeem dat informatiedeling tussen alle partners die een kind in een verontrustende situatie begeleiden makkelijker maakt.

We stellen een overkoepelend overzicht op van alle vraagstukken met betrekking tot gegevensdeling en gegevensverwerking waarop gebotst wordt binnen de huidige jeugdhulp, alsook binnen de uitwerking van de verschillende werven van het plan jeugdhulp. We bundelen alles in een visueel overzichtelijke SWOT-analyse en kijken hierbij naar bestaande systemen binnen het brede zorglandschap.

KWARTAAL 4 2026

We passen de regelgeving aan opdat opdrachten en verantwoordelijkheden van alle betrokken actoren duidelijk, complementair en gestroomlijnd zijn.

KWARTAAL 4 2027

De nieuwe kaders en praktijken zijn geïmplementeerd en er is voldoende ondersteuningsmateriaal en opleiding voor onze medewerkers en onze partners.

KWARTAAL 1 2028

7.c. We vereenvoudigen de processen van de integrale jeugdhulp met een vernieuwd organisatiemodel van de ondersteuningscentra jeugdzorg, sociale diensten jeugdrechtbank, ondersteuning, continuïteit en toegang en IROJ

Regeerakkoord | We sturen de processen van integrale jeugdhulp bij in zoverre zij niet bijdragen tot een vlotte toegang tot zorg op maat en bekijken hoe we het concept van gemandateerde voorziening kunnen verbeteren.

We evolueren naar 1 gemandateerde voorziening die het aanspreekpunt vormt bij verontrusting en waken over de vlotte doorstroom van dossiers. De gemandateerde voorziening werkt volgens een uniform en wetenschappelijk gevalideerd protocol.

We vereenvoudigen de ingewikkelde structuur die in de loop der jaren is gegroeid en zorgen dat het kind centraal komt te staan.	KWARTAAL 3 2026
We voorzien een aanpassing van het decreet en de regelgeving aan opdat opdrachten en verantwoordelijkheden van alle betrokken actoren duidelijk, complementair en gestroomlijnd zijn.	KWARTAAL 1 2027
Het nieuwe vereenvoudigde model is van kracht en wordt opgevolgd door de administratie.	Vanaf KWARTAAL 1 2027

7.d. We voeren een transparant en efficiënt beleid voor de spreiding, instroom en inzet van de capaciteit van het jeugdhulpaanbod

Regeerakkoord | De werking en procedures van de intersectorale toegangspoort worden tegen het licht gehouden.

We creëren een capaciteitsbeheerssysteem voor alle residentiële jeugdhulpverlening, zodat er transparantie is naar onder andere jeugdrechters over de beschikbare plaatsen.

We ontwikkelen een capaciteitsbeheerssysteem om de matching tussen vraag en aanbod efficiënter te laten verlopen, met een centraal aangestuurd wachtsysteem. We bakenen de regio's af in het jeugdhulplandschap, zodat we het aanbod en partnerschap binnen deze regio's kunnen optimaliseren. Met de invoering van het nieuwe systeem zetten we in op een eerlijker en transparanter toeleidingsproces. Het uitgangspunt is dat iedere jongere maximaal gelijke kansen krijgt op tijdige ondersteuning, ongeacht de complexiteit van de hulpvraag. Hiertoe zullen we ook de processen van toeleiding en toewijzing binnen de bovenlokale teams hervormen. Het systeem moet zorgen voor een maximale garantie op een opname/begeleiding waar dit urgent nodig is.	Start KWARTAAL 1 2026
--	----------------------------------

WERF 8: ONDERWIJS

Om onze jongeren maximale ontwikkelingskansen te geven, zetten we vanuit Opgroeien samen met de onderwijspartners in op het leerrecht van alle kinderen en jongeren, zeker voor hen in kwetsbare situaties waardoor er sprake kan zijn van een met verhoogd risico op schooluitval.

We nemen vanuit Opgroeien in partnerschap met andere actoren onze verantwoordelijkheid in de strijd tegen schooluitval, zetten in op het behalen van een diploma of kwalificatie om generatiearmoede te doorbreken en ondersteunen kinderen en jongeren- ook binnen de jeugdhulp- in de toeleiding naar vervolgopleidingen.

We optimaliseren de draaischijffunctie van de CLB's zodat zij in de 'lead' blijven bij het inschakelen van hulpverleners (JAC, NAFT, 1G1P, etc.) binnen de schoolse context.

Wat willen we verwezenlijken:

- Scholen en jeugdhulp werken structureel samen, met **duidelijke afspraken en korte lijnen** voor overleg en doorverwijzing.
- Signalering van problemen gebeurt sneller, waardoor leerlingen **vroegtijdig de juiste ondersteuning** krijgen.
- Er zijn meer gezamenlijke initiatieven op het vlak van **welzijn op school**, waardoor leerlingen zich veiliger en sterker voelen in hun leeromgeving.
- Gezinnen ervaren onderwijs en jeugdhulp niet langer als twee gescheiden werelden, maar als één **geïntegreerd netwerk van steun**.
- Jongeren met complexe noden vallen minder snel uit op school, omdat **hulp en leerondersteuning** beter op elkaar afgestemd zijn.

8.a. We garanderen in co-creatie met de onderwijspartners een kwaliteitsvol onderwijsaanbod voor kinderen en jongeren in de residentiële jeugdhulp

Regeerakkoord | We kiezen waar nodig voor een integrale ketenaanpak: OCMW, onderwijs, jeugdhulp en politie laten we samenwerken via individuele begeleiding, waarbij begeleiding aan huis een belangrijk aandeel heeft. We evalueren de NAFT-trajecten.

We zetten in op verbinding via interprofessioneel leren, denken en handelen.

We blijven inzetten op een goed onderwijsbeleid in elke jeugdhulporganisatie, waarin breuken in schoolse trajecten maximaal vermeden worden. We voorzien alternatieve leerplekken voor wanneer onderwijs in de school (tijdelijk) geen optie is.

We zorgen voor een stabiel financieel kader.	KWARTAAL 4 2025
Analyse van de noden voor een onderwijsaanbod voor GES+. Op basis hiervan onderzoeken we mogelijke aanpassingen naar organisaties GES+.	KWARTAAL 4 2026
We sturen het huidige TOAH-aanbod voor de organisaties Veilig Verblijf op basis van de gesignaleerde noden en in nauwe samenwerking met de onderwijspartners.	KWARTAAL 1 2027
De evaluatie van NAFT is gebeurd en de noden zijn vastgesteld. Op basis hiervan onderzoeken we mogelijke aanpassingen.	KWARTAAL 1 2026
Evalueren, optimaliseren en waar nodig versterken van het welzijnsaanbod binnen de afspraken van het samenwerkingsverband met de onderwijsinternaten.	KWARTAAL 1 2026

4. GEFASEERDE UITROL

De hervorming van de jeugdhulp verloopt in twee fases. Eerst leggen we met een brede hervormingsagenda de basis voor een eenvoudiger en transparanter systeem. Daarna bouwen we verder met gerichte investeringen die de capaciteit en slagkracht van de sector vergroten. Zo combineren we structurele vernieuwing met tastbare uitbreidingen, altijd met het oog op meer steun en kansen voor kinderen, jongeren en gezinnen.

Op basis van dit plan werken we nu een gerichte structuur uit voor stakeholdersbetrokkenheid.

5. REGELGEVINGSAGENDA

De verschillende acties uit het plan Jeugdhulp zullen verder geconcretiseerd worden in een participatief traject met de jeugdhulpsector en andere relevante stakeholders. Waar nodig om de verschillende hervormingen te realiseren, zal in het kader van de acties de regelgeving gewijzigd worden. We trachten deze wijzigingen te bundelen en stellen hierbij de volgende regelgevingsagenda voorop:

- Decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp | Inwerkingtreding van het gewijzigde decreet: 1/1/2027
- Decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning | Inwerkingtreding van het gewijzigde decreet: 1/1/27
- Decreet van 29 juni 2012 houdende de organisatie van pleegzorg | Inwerkingtreding van het gewijzigde decreet: 1/1/28
- Decreet van 17 mei 2024 over de organisatie van een geïntegreerd jeugd- en gezinsbeleid | Inwerkingtreding van het gewijzigde decreet: 1/1/28

Voor de nodige uitvoeringsbesluiten werken we aan een geïntegreerde aanpak die zich vertaalt in maximaal gelijktijdige agenderingen zodat we het overzicht en de coherentie over het geheel kunnen bewaken.

Deze hervorming is geen eindpunt, maar een nieuw begin. Met **duidelijke keuzes, vereenvoudigde structuren en gerichte investeringen** zetten we de jeugdhulp op een toekomstgericht spoor.

Kinderen, jongeren en gezinnen krijgen zo sneller en beter de steun die ze nodig hebben. Hulpverleners krijgen de ruimte en het vertrouwen om hun werk te doen. En de samenleving kan erop rekenen dat de jeugdhulp **toegankelijk, transparant en betrouwbaar** is.

Alleen door **samen te werken** - met gezinnen, jongeren, hulpverleners, organisaties en partners in onderwijs, welzijn en justitie - maken we dat waar.

Zo bouwen we stap voor stap aan een jeugdhulp die haar kernopdracht vervult: elk kind, elke jongere en elk gezin perspectief geven op een **veilige en kansrijke toekomst**.

Caroline Gennez

Vlaams minister van Welzijn en Armoedebestrijding, Cultuur en Gelijke Kansen

